

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 77/2023-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu a rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 12C/34/2021 z 28. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa bez zastúpenia advokátom ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv. Z obsahu neúplnej ústavnej sťažnosti a vlastného šetrenia ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ sa spolu s ďalšími žalobcami (dedičmi) žalobou doručенou okresnému súdu 6. augusta 2021 domáhal proti žalovaným určenia, že sporné nehnuteľnosti (orná pôda, zastavané plochy a nádvoría) v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] patria do dedičstva po nebohom poručiteľovi. Okresný súd namietaným rozsudkom žalobu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Sťažovateľ uvádza, že jeho otec (poručiteľ) sporné nehnuteľnosti nadobudol na základe zámennej zmluvy uzavretej s obcou [REDAKOVANÉ]. Po smrti poručiteľa bolo v rámci dedičského konania zistené, že vlastníkom zamienených sporných nehnuteľností poručiteľ nebol. Sťažovateľ poukazuje na dlhoročnú starostlivosť o sporné nehnuteľnosti s poukazom na inštitút vydržania.

3. Namieta, že okresný súd v rámci namietaného konania vykonal a vyhodnotil dôkazy svedčiace v jeho neprospech, pričom dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech sa okresný súd odmietol zaoberať. Ďalej uviedol, že proti namietanému rozsudku okresného súdu nepodal odvolanie, keďže podľa jeho názoru by v odvolacom konaní neuspel.

II.

4. Ústavný súd posúdil predloženú ústavnú sťažnosť a prioritne upriamuje pozornosť na to, že nie je primárnou ochrannou inštanciou, ale následnou po vyčerpaní právomocí všeobecných súdov, teda ako posledná možnosť. Nebolo by ani v „silách“ ústavného súdu a ani znenie Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) to nepodporuje, aby ústavný súd zasahoval na ochranu dotknutých práv ako prvý v poradí a po ňom nasledovali krajské súdy, prípadne najvyšší súd. Postupnosť inštitucionálnej ochrany je v ústave jasne stanovená.

5. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti (IV. ÚS 594/2021).

6. Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov ochrany práv využije, ale je povinný postupovať od ochrany poskytovanej inými orgánmi verejnej moci smerom k justičnej ochrane poskytovanej ústavným súdom. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky dostupné právne prostriedky súdnej, prípadne aj inej právnej ochrany jeho základných práv a slobôd a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu svojich základných práv a slobôd ústavnou sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 453/2011).

7. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že proti namietanému rozsudku okresného súdu sťažovateľ odvolanie nepodal. Namietaný rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť 23. júna 2022. O ochrane bližšie nešpecifikovaných práv sťažovateľa mal právomoc rozhodnúť funkčne príslušný krajský súd. Sťažovateľ vo vzťahu k nevyčerpaniu právnych prostriedkov v ústavnej sťažnosti neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali ústavnému súdu neprihliadať na ich nevyčerpanie [§ 132 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Nespokojnosť sťažovateľa s rozsahom vykonaného dokazovania zo strany okresného súdu nemožno vyhodnotiť ako takýto dôvod. Sťažovateľ mohol svoje námietky vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu uplatniť v odvolacom konaní a subsumovať ich pod odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e) a f) Civilného sporového poriadku. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Robert Šorl
predseda senátu